

*Fővárosi Ítéltábla,
mint harmadfokú bíróság
1.Bhar.94/2008/9.*

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság *Budapesten, 2008. év december hó 9. napján* megtartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A személyes adattal visszaélés vétsége miatt I. r. vádlott és társa ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 25.Bf.XI.10874/2006/3. számú ítéletét I. r. és II. r. vádlott tekintetében ***megváltoztatja*** és az I. r. vádlottat, mint tettest, a II. r. vádlottat, mint felbujtót az ellenük személyes adattal visszaélés vétsége miatt emelt vád alól ***felmenti***.

I n d o k o l á s:

A Budai Központi Kerületi Bíróság 10.B.XI.1066/2005/22. számú, 2006. szeptember hó 25. napján kihirdetett ítéletével I. r. és II. r. vádlottakat - utóbbit felbujtóként - az ellenük személyes adattal visszaélés vétsége miatt emelt vád alól felmentette, mert a bűncselekmény törvényi tényállásának megvalósulásához szükséges eredmény, mások érdekeinek jelentős sérelme - amely törvényi tényállási elem - nem következett be.

Az első fokon eljáró ügyész mindkét vádlott terhére súlyosításért, a bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása végett fellebbezést jelentett be.

A Fővárosi Főügyészség a másodfokú bíróságnak tett indítványában a Btk. 177. § (1) bekezdése szerinti magántitok megsértése vétségére módosította a megvalósult bűncselekmény jogi minősítését.

A Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 25.Bf.XI.10874/2006/3. számú, 2008. január 22. napján kelt ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a vádlottak bűnösségét - egyezően az ügyési indítvánnyal - magántitok megsértésének a vétségében - II. r. vádlottát, mint felbujtót - megállapította, ezért mindkét vádlottat megrovásban részesítette.

A másodfokú nyilvános ülésen az ügyész nem vett részt, a kézbesített ítélet ellen pedig nem jelentett be fellebbezést. Ellenben a vádlottak és védőik felmentés végett, a bűnösség téves megállapítása miatt fellebbezéssel éltek.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.226/2008. számú átiratában a Fővárosi Bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta, egyben észrevételezte a meghallgatott tanúk törvényes figyelmeztetésének hiányosságait és hibáit, ezért azok kirekesztését indítványozta a bizonyítékok sorából.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság által a Be. 393. §-a alapján megtartott nyilvános ülésen az I. r. védő - egyezően írásbeli fellebbezésének tartalmával - I. r. vádlott felmentését indítványozta, mivel a II. r. vádlott és a sértett szoros érzelmi és gazdasági kapcsolata miatt a vád tárgyát képező telefonbeszélgetés ténye nem lehetett a sértett magántitka. A II. r. vádlott védője hivatkozva a védenca által írásban benyújtott fellebbezési indokokra és a csatolt mellékletekre kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet helyes, a másodfokú ítéletben a vádlottak terhére megállapított magántitoksértés nem valósult meg, mivel nem kizárólag a sértett magántitka volt a tanúval való telefonkapcsolat, ugyanis az a vádlott és a sértett közös lombikbébi programjához kapcsolódott. Ezért elsődlegesen védenca bűncselekmény hiányában, másodlagosan bizonyítékok hiányában való felmentését indítványozta.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség nyilvános ülésen részt vett képviselője az írásbeli indítványát fenntartotta és a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. A harmadfokú bíróság előtt kifejtett álláspontja értelmében az I. r. vádlott foglalkozásánál fogva tudomására jutott magántitkot alapos ok nélkül a II. r. vádlott számára felfedte, ezért a Fővárosi Bíróság helyesen állapította meg, hogy a magántitok megsértése vétségét megvalósította.

A felmentést célzó védelmi fellebbezések - eltérő indokoknál fogva - alaposak.

A másodfokú bíróság olyan vádlottak bűnösségét állapította meg, akiket az elsőfokú bíróság felmentett, ezért a Be. 386. § (1) bekezdés a./ pontja értelmében a fellebbezési jog és ezzel a harmadfokú eljárás lehetősége megnyílt. Az egyirányú, kizárólag védelmi fellebbezések alapján eljárva a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Bíróság fellebbezéssel sérelmezett ítéletét és a megelőző első- és másodfokú eljárást mindkét vádlott tekintetében a Be. 387. § (1) bekezdése szerint felülbírált.

Felülbírálata során először az eljárási szabályok betartását, a perrendszerű eljárást vizsgálva megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során - a jegyzőkönyvekből kitűnően - megsértette a tanúk törvényes figyelmeztetésére vonatkozó eljárási szabályokat. A sértettet terhelti figyelmeztetés mellett tanúként hallgatta ki. A tanút nem figyelmeztette a mentő körülmény elhallgatásának következményeire, annak ellenére, hogy a kihallgatása idején a 2006. július 1-jén életbelépett változások miatt ez már kötelező volt. A további tanúk kihallgatásakor a figyelmeztetésre adott válasz jegyzőkönyvezése, és a tanúk lelkiismeretére történő törvényi felhívás elmaradt. Erre figyelemmel a tanúk vallomása nem értékelhető a bizonyítási eljárásban, e bizonyítékok mellőzése vált szükségessé. A bizonyítékok körének csökkenése azonban nem befolyásolja az ítélet tényállásának megalapozottságát, mivel a megállapított tények a vádlottak vallomásai és az okiratai bizonyítékok alapján megállapíthatóak.

A harmadfokú bíróság által elfogadott történeti tényállás lényege szerint I. r. vádlott a Magyarország Távközlési Rt. Üzemeltetési alkalmazottjaként 2004. augusztus

19., 25., és szeptember 1. napján ismerőse a II. r. vádlott kérésére munkahelyén, üzemeltetési tevékenysége felhasználásával, ellenszolgáltatás nélkül, azonban az engedélyezett munkafolyamatok körén kívül a II. r. vádlott által megadott időszakra és hívószámokra - a tanúk hívószámai között - jogosulatlan kigyűjtést végzett, és a felfedezett telefonkapcsolat tényét és időpontját a II. r. vádlottal szóban közölte.

A megállapított tényállás irathű, hiánytalan és mindenben megalapozott, nem szenved egyetlen a Be. 351. § (2) bekezdésében meghatározott megalapozatlansági hibában sem. A tényállásban megállapítottakat a vádlottak sem vitatták, ezzel egyező nyilatkozatot tettek.

Az eljárásban a jogkérdés volt vitatott. Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja értelmében a személyes adattal visszaélés bűncselekménye megállapításához megkívánt, tényállási elemként megfogalmazott jelentős érdeksérelem nem következett be, mivel egyetlen kapcsolatot (mobil telefonhívást) talált az I. r. vádlott a sértett és a tanú között, amelyről tájékoztatta II. r. vádlottat. Az a körülmény pedig, hogy volt egy telefonbeszélgetés a nevezett két személy között és erről az I. r. vádlott tevékenységével összefüggésben tudomást szerzett a II. r. vádlott nem tekinthető jelentős érdeksérelemnek.

A másodfokú bíróság jogi álláspontja értelmében a fentiekben nem tévedett az elsőfokú bíróság azonban elmulasztotta megvizsgálni, hogy a tényállás nem felel-e meg más anyagi jogi rendelkezésnek, nem valósult-e meg más bűncselekmény. A Fővárosi Bíróság ítéletében kifejtette, hogy a II. r. vádlott rávette az I. r. vádlottat arra, hogy „kifürkéssze” élettársa telefonforgalmából az adott számmal való kapcsolatot és mivel vele ezt közölte ezzel a sértett magántitkát nyilvánosságra hozta, amely érdeksérelemmel járt. Erre figyelemmel a cselekmény a Btk. 177. § (1) bekezdésébe ütköző magántitoksértés, amelynek felbujtója a II. r. vádlott volt.

A Fővárosi Ítéltábla nem osztotta a másodfokú bíróság által elfoglalt jogi álláspontot. A Btk. 177.§-ban rögzített magántitoksértést azt követi el, aki a foglalkozásánál vagy köz megbízatásánál fogva tudomására jutott magántitkot alapos ok nélkül felfedi. A bűncselekmény védett jogi tárgya a sértett titka megőrzéséhez fűződő személyes érdeke. A törvényalkotó akkor nyilvánítja a fenti formában büntetendővé az adott tényállást, ha a magántitok a felfedője tudomására a foglalkozásánál fogva jut. Ha a magántitkot más formában tudja meg az elkövető más bűncselekményért lehet csak felelősségre vonni. Adott esetben az I. r. vádlottnak nem a foglalkozása körében tudomására jutott és ennél fogva megőrzési kötelezettséggel terhelt tény felfedéséről kell számot adnia, hanem általa jogellenesen megszerzett, a másodfokú határozatban pontosan rögzített kifürkészett titok miatt. A magántitok megsértése esetén az elkövető jogszerűen, munkaköre, megbízatása révén jut a titok birtokába és a megőrzése helyett azt nyilvánosságra hozza. Az I. r. vádlott viszont a foglalkozásának a felhasználásával puhatolta ki a magántitok körébe tartozó információt és azt fedte fel az illetéktelen személynek.

Ellenben a visszaélés személyes adattal törvényi tényállást az valósítja meg - többek között - aki jogosulatlanul kezel személyes adatot és ezzel más/ok érdekeit jelentősen sérti. Az I. r. vádlott jogosulatlanul kezelte a személyes adatot, amikor olyan válogatást készített, ami nem volt a munkaköri kötelessége és a személyes adatok megszerzése érdekében foglalkozási szabályait megszegve, azt felhasználva jogosulatlanul jutott személyes adat birtokába. Ennélfogva magatartása egyéb törvényi feltételek bekövetkezése mellett személyes adattal visszaélés vétségeként minősül. Azonban a cselekménnyel okozott érdeksérelem nem tekinthető jelentősnek, amelyet az elsőfokú bíróság helyesen állapított meg és az eljárásban senki nem is kifogásolt.

A Fővárosi Ítélőtábla jogi álláspontja szerint a magántitok tárgyát képező adat megszerzésének jogszerűsége jelen esetben a két bűncselekmény elhatárolásának az alapja. Aki foglalkozásánál fogva, jogszerűen tudomásra jutott titok megőrzési kötelezettségét megszegi a Btk. 177. § szerint minősül, míg a jogszerűtlenül megszerzett, kifürkészett, kikémlelt magántitok a Btk. 177/A. § szerinti személyes adattal való visszaélés vétségeként minősül.

A kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság téves jogi álláspontot foglalt el, és annak alapján állapította meg a vádlottak büntetőjogi felelősségét és alkalmazott joghátrányt. A Fővárosi Ítélőtábla a Be. 398. §-a alapján megváltoztatta a Fővárosi Bíróság ítéletét és mindkét vádlottat az ellenük személyes adattal visszaélés vétsége miatt emelt vád alól a Be. 331. § (1) bekezdése alapján bűncselekmény hiányában felmentette.

B u d a p e s t, 2008. év december hó 9. napján

***Dr. Tóth Éva s.k.
a tanács elnöke***

***Dr. Mató Ágnes s.k.
előadó bíró***

***Dr. Kiss Sándor s.k.
bíró***

A Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 25.Bf.XI.10874/2006/3. számú ítélete a Fővárosi Ítélőtábla, mint harmadfokú bíróság 1.Bhar.94/2008/9. számú ítéletében foglalt változtatás mellett mindkét vádlottal szemben jogerős!

B u d a p e s t, 2008. év december hó 9. napján

***Dr. Tóth Éva s.k.
a tanács elnöke***

***Kiadmány hitelül:
tisztviselő***